

1.

Mezinárodní studie poprvé podrobně zmapovala jednotlivé příčiny nebývalého úbytku stěhovavých ptáků včetně hrdliček nebo kukaček. Konstatovala, že hlavním důvodem je to, jak lidé v posledních desetiletích pozměnili krajinu.

K největšímu poklesu dochází u těch druhů ptáků, kteří migrují do oblastí s větším množstvím člověkem vystavěné infrastruktury – silnic, budov, elektrického vedení, větrných turbín – a také s vyšší hustotou lidské populace a intenzitou lovu. Na dlouhodobém úbytku se podílí rovněž zhoršování kvality krajiny a globální oteplování.

Ptáci nám ukazují, jak zdravé je naše životní prostředí. Díky mapování jsme schopni zjistit, do jaké míry jsou jednotlivé druhy ptáků vystaveny lidské činnosti a změnám životního prostředí. Můžeme tedy lépe porozumět výzvám/překážkám, kterým ptáci čelí, a hledat řešení, která maximalizují přínos pro ptáky i lidi.

Zdroj: Klvaňová, A. (2022). Lidské stavby, lov a změna klimatu jsou příčinou obrovského úbytku stěhovavých ptáků. *Česká Společnost Ornitologická*. [online, cit. 2023-07-22]. Dostupné z: <https://www.birdlife.cz/lidske-stavby-lov-a-zmena-klimatu-jsou-pricinou-obrovsekeho-ubytku-stehovavych-ptaku/>

Explore Conservation Challenges | Bird Migration Explorer. (2022). [online, cit. 2023-07-22]. Dostupné z: <https://explorer.audubon.org/explore/conservation-challenges?sidebar=expand&zoom=3>

2.

Ukazuje se, že ptáky nejvíce ohrožují takové příčiny, které je zabíjejí přímo – například náraz do prosklené budovy, zásah elektrickým proudem na elektrickém vedení, srážka s autem nebo vlet do větrné turbíny. „Jsou-li ptáci těmto hrozbám vystaveni na zimovištích (tam, kde přechávají zimu), odráží se to pak i v poklesu hnízdních populací daných druhů,“ upozornila Alena Klvaňová, vedoucí projektu Celoevropského monitoringu běžných druhů ptáků a vedoucí oddělení mezinárodního monitoringu a výzkumu v České společnosti ornitologické.

Zdroj: Klvaňová, A. (2022). Lidské stavby, lov a změna klimatu jsou příčinou obrovského úbytku stěhovavých ptáků. *Česká Společnost Ornitologická*. [online, cit. 2023-07-22]. Dostupné z: <https://www.birdlife.cz/lidske-stavby-lov-a-zmena-klimatu-jsou-pricinou-obrovsekeho-ubytku-stehovavych-ptaku/>

3.

Proč vlastně ptáci do skel narážejí?

Ptáci se v průměru pohybují výrazně rychleji než savci. Drobní pěvci při přeletech létají rychlostí min. 30 km/h, holubi běžně létají rychlostí okolo 70 km/h a to nepatří mezi nejlepší letce.

Na rozdíl od lidí mají ptáci oči umístěny po stranách hlavy a nejostřeji tedy vidí do stran. Nejvíce pozornosti za letu věnují prostoru kolem sebe a pod sebou – ne prostoru, který je před nimi. Výjimkou jsou sovy a ty se také velmi zřídka stávají obětí prosklených ploch.

Ptáci nedovedou rozlišit, co je skutečnost a co je její zrcadlový obraz. Do zrcadlové plochy tak ptáci zamíří v přesvědčení, že letí do bezpečí zeleně coby na „strom“ či z důvodu vyhnání „soka“ vlastně záměrně.

Zdroj: Česká ornitologická společnost. (2023, January 27). *Ptáci a skla* • Česká společnost ornitologická. Česká Společnost Ornitologická. [online, cit. 2023-07-22]. Dostupné z: <https://www.birdlife.cz/co-delame/vyzkum-a-ochrana-ptaku/ochrana-druhu/konflikty-ptak-clovek/ptaci-a-skla/>

4.

Dalším důvodem velkého poklesu tažného ptactva je rovněž enormní lov.

Při migraci jsou v Evropě každoročně zabity miliony ptáků. Jsou zastřeleni, chyceni do pastí či otráveni. Mnozí pro zisk, někteří jenom pro „zábavu“ lovců. Pro ptáky, kteří letí mezi Evropou a Afrikou, je nejnebezpečnější oblast Středomoří ležící na rozhraní tří kontinentů.

Unie českých a slovenských zoologických zahrad už před třemi lety umístila u silnic vedoucích z pražského a bratislavského letiště do center obou měst několik billboardů, které upozorňují na lov ptáků ve Středomoří. České a slovenské zoologické zahrady touto kampaní mířily na zahraniční návštěvníky obou zemí, především na ty z Itálie, Francie, Řecka a dalších středomořských států, kde k lovu volně žijících ptáků dochází s největší intenzitou. Jde přitom o nelegální lov, jehož častými oběťmi jsou ptáci hnízdící v Česku a na Slovensku.

Zdroj: Sychrová, V. (2021). Sedm statečných letí o život. *Česká Společnost Ornitologická*. [online, cit. 2023-07-22]. Dostupné z: <https://www.birdlife.cz/let-o-zivot/>

Klvaňová, A. (2022). Lidské stavby, lov a změna klimatu jsou příčinou obrovského úbytku stěhovavých ptáků. *Česká Společnost Ornitologická*. [online, cit. 2023-07-22]. Dostupné z: <https://www.birdlife.cz/lidske-stavby-lov-a-zmena-klimatu-jsou-pricinou-obrovsekeho-ubytku-stehovavych-ptaku/>